

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-3-65 (Devralma)
Karar Sayısı : 08-34/449-157
Karar Tarihi : 20.5.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN,
Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER: Meltem BAĞIŞ AKKAYA, Osman Tan ÇATALCALI

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.
Mahir İz Cad. No: 23 Üsküdar/İstanbul

20

D. TARAFLAR : Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş.

Yontaş Yonga Levha Sanayi ve Tic. A.Ş.
Acıbadem Caddesi No: 78 Kadıköy/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Yontaş Yonga Levha Sanayi ve Tic. A.Ş.'nin üretim tesisinin ve üzerinde bulunduğu arsasının Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

30

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 10.4.2008 tarih ve 2219 sayı ile giren ve en son 13.5.2008 tarih ve 2986 sayı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 14.5.2008 tarih ve 2008-3-65/Öİ-08-MBA sayılı Birleşme/Devralma Raporu, 16.5.2008 tarih ve REK.0.07.00.00-120/69 sayılı Başkanlık Önergesi ile 08-34 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da; Yontaş Yonga Levha Sanayi ve Tic. A.Ş.'nin Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş. tarafından devralınması işleminin,

1. 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi kapsamında bir birleşme işlemi olduğu; tarafların ilgili ürün pazarındaki toplam ciroları yönüyle 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesi kapsamında Rekabet Kurulu'nun iznine tâbi olduğu,

2. Anılan devralma işlemi sonucunda ilgili pazarlarda bir hâkim durum yaratılması ya da mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi yoluyla etkin rekabetin kısıtlanmasının söz konusu olmayacağı anlaşıldığından söz konusu birleşme işlemine izin verilmesi

gerektiği kanaat ve sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

50

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Kastamonu Entegre Ağaç San. ve Tic. A.Ş. (Kastamonu Entegre)

60 1969 yılında kurulan devralan teşebbüs Kastamonu Entegre, çeşitli türdeki yonga levhaların üretimini gerçekleştirmektedir. Son yıllarda gerçekleştirilen yatırımlar neticesinde sadece Türkiye’de değil Romanya ve Bulgaristan’da da faaliyet gösteren bir teşebbüs konumuna ulaşmıştır. Şirketin ortaklık yapısına Tablo 1’de yer verilmektedir.

Tablo 1: Kastamonu Entegre’nin Ortaklık Yapısı

Hisse Sahibi	Hisse Tutarı (YTL)	Pay Oranı (%)
Ahmet Yahya Kişili	(.....)	(.....)
Hayat Holding A.Ş.	(.....)	(.....)
Mehmet Avni Kişili	(.....)	(.....)
Ayşe Vildan Kişili	(.....)	(.....)
Nida Aydın	(.....)	(.....)
Gülsüm Tuba Çizmeci	(.....)	(.....)
Haluk Yıldız	(.....)	(.....)
Mehmet Orhan İdil	(.....)	(.....)
Yıldırım Aktürk	(.....)	(.....)
Ferzan Kutluözen	(.....)	(.....)
Mehmet Saka	(.....)	(.....)
Gülderen Ceritoğlu	(.....)	(.....)
Sema Yenil	(.....)	(.....)
Ayşe Şemsa Yeşil	(.....)	(.....)
Neşe Boyner	(.....)	(.....)
Fatma Saka	(.....)	(.....)
Cahit Sürmeli	(.....)	(.....)
Ebubekir Abidin Topbaş	(.....)	(.....)
Toplam	10.000.000	100,00

Kastamonu Entegre’nin yönetim kurulu üyeleri Ahmet Yahya Kişili (Başkan), Yıldırım Aktürk (Bşk. Yrd.), Mehmet Avni Kişili, Haluk Yıldız ve Mehmet Orhan İdil’den oluşmaktadır.

70 Kastamonu Entegre’nin 2006 ve 2007 yıllarında yonga levha satışlarından elde ettiği ciro sırasıyla (.....) YTL ve (.....) YTL olarak gerçekleşirken, teşebbüs MDF pazarında (.....) YTL ve (.....) YTL ciro elde etmiştir. Dosya mevcudu bilgi ve belgeden, teşebbüsün iştiraki konumunda bulunan ve hisselerinin tamamının Kastamonu Entegre’ye ait ve Kastamonu Entegre tarafından kontrol edilen Tever Ağaç A.Ş. (Tever)’nin 2006 ve 2007 yıllarında yonga levha satışlarından elde ettiği cironun sırasıyla (.....) YTL ve (.....) YTL olarak gerçekleştiği anlaşılmıştır. Dolayısıyla Kastamonu Entegre ve iştiraki olan Tever’in yonga levha pazarındaki toplam cirosu (.....) YTL (2006) ile (.....) YTL (2007) olarak gerçekleşmiştir. MDF pazarının toplam cirosu, Tever’in bu alanda faaliyet göstermemesi nedeniyle Kastamonu Entegre’nin cirosundan ibarettir.

80

Kastamonu Entegre veya yukarıda yer verilen hissedarları tarafından doğrudan veya dolaylı olarak kontrol edilen teşebbüsler ve bu teşebbüslerin ortaklık yapılarına Tablo 2'de yer verilmiştir.

Tablo 2: Kastamonu Entegre veya Hissedarları Tarafından Doğrudan veya Dolaylı Kontrol Edilen Teşebbüsler

Teşebbüsün Adı	Hisse Oranı (%)
Prolemn SA - Romanya	
Kastamonu Entegre	(....)
Gabrovnitsa AD- Bulgaristan	
Kastamonu Entegre	(....)
Natron Hayat DDO – Bosna Hersek	
Kastamonu Entegre	(....)
Bosna Hersek Devleti	(....)
Tever Ağaç A.Ş.	
Kastamonu Entegre	(....)
Yongapan Orman Ürünleri	
Kastamonu Entegre	(....)
Kişili Ailesi Gerçek Kişileri	(....)
Ekotek A.Ş.	
Kastamonu Entegre	(....)
Özyüksel Ailesi Gerçek Kişiler	(....)
Endüstriyel Ağaç Tarımı A.Ş.	
Kastamonu Entegre	(....)
ANG Yatırım Holding	(....)
Diğer 29 Ortak	(....)

H.1.2. Yontaş Yonga Levha San. ve Tic. A.Ş. (Yontaş)

- 90 Devralınan teşebbüs Yontaş 1979 yılında İstanbul'da kurulmuştur. Şirketin Samsun Terme'de kurulu bulunan fabrikasında yonga levha, kontrplak, melamin kaplı yonga levha, masif panel ve kereste üretimi yapılmaktadır. Teşebbüsün ortaklık yapısına Tablo 3'te yer verilmektedir.

Tablo 3: Yontaş'ın Ortaklık Yapısı

Hisse Sahibi	Hisse Tutarı (YTL)	Pay Oranı (%)
Hasan Ekşi	(....)	(....)
Bülent Ekşi	(....)	(....)
Hüseyin Ekşi	(....)	(....)
Semrah Köse	(....)	(....)
Havva İnci Yılmaz	(....)	(....)
Emine Ekşi	(....)	(....)
Cemal Sirkeci	(....)	(....)
Yaşar Çelik	(....)	(....)
Emrullah Başoğlu	(....)	(....)
İslam Kalkınma Bankası	(....)	(....)
Toplam	16.000.000,00	100,00

Yontaş'ın yönetim kurulu üyeleri; Hasan Ekşi (Başkan), Hüseyin Ekşi (Başkan Yardımcısı) ve Bülent Ekşi'den oluşmaktadır. Şirketin 2005, 2006 ve 2007 yıllarına ilişkin ciroları sırasıyla (.....) YTL, (.....) YTL ve (.....) YTL olarak gerçekleşmiştir. Yontaş'ın yonga levha satışından elde ettiği ciro 2006 yılında (.....) YTL olurken 2007'de (.....) YTL'ye düşmüştür.

H.2. İlgili Pazar

110 H.2.1. Sektöre İlişkin Bilgiler

120 Halk arasında sunta (suni tahta) olarak bilinen yonga levha, genellikle lignoselülozik (selüloz içeren odunumsu) hammaddeden elde edilen yonga veya küçük parçacıkların sentetik bir reçine ya da uygun bir yapıştırıcı yardımı ile ısı ve basınç altında geniş ve büyük yüzeyli levhalar haline getirilmesi ile elde edilen ve gerek mobilya yapımında gerekse başka amaçlarla kullanılan bir malzemedir. Her ne kadar kereste ve kontrplak üretimi için, kalın çaplı düzgün gövdeli, uzun ve fazla miktarda odun kusurları içermeyen tomrukların kullanılması gerekse de yonga levha üretimi için kullanılacak hammaddede bu tür özellikler aranmamakta hatta bitki artıkları bile değerlendirilebilmektedir.

130 Yonga levhalar birçok kullanım yeri için gerekli fiziksel ve mekanik özellikleri taşırlar. Bu özellikler düzgün yüzeyli olması, istenen kalınlıkta üretilebilmesi homojen bir yapıya sahip olması, çivi, vida, tutkal ve diğer malzemelerle birleştirilebilmesi, büyük ebatlarda üretilmiş olması nedeniyle işçilikten tasarruf sağlaması, üst yüzey işlemlerine uygulanabilir olması, koruyucu veya yanmayı geciktiren maddelerle işlenmesi sonucu çeşitli özellikler kazandırılabilir olması, işlenmesinin kolay olması, masif ağaç malzemede görülen budak, çürüklük ve lif kıvrıklığı gibi kusurların bulunmaması ve diğer ürünlere göre ucuz olması olarak sayılabilir.

130 MDF ise kelime anlamı ile orta yoğunlukta lif levha olup, ağaç liflerinin sıcakta sertleşen sentetik reçine ile birbirine kaynaştırılması suretiyle levhalar halinde üretilen ahşap esaslı bir malzemedir. Yonga levhada odun, yonga (kıymık) haline getirilirken, MDF'de daha da ileriye gidilerek odun, en küçük fiziksel özelliği olan liflerine kadar ayrıştırılmaktadır.

140 Lif levhalar Türk standartlarına göre üç çeşittir. Bunlar; yumuşak, orta ve sert lif levhalardır. Orta sert lif levhalar (MDF) son 25 yıl içinde mobilya endüstrisinde gittikçe artan bir oranda kullanılmaya başlamıştır. MDF'nin her noktasında liflerin eşit dağılması ve çok yoğun bulunuşu levhaların her iki yüzünün olduğu kadar, kenarlarının da makine ile herhangi bir kırılma olmaksızın ya da malzeme parçacıkları arasında boşluklar ortaya çıkmaksızın işlenmesine imkan sağlamaktadır. Bu sayede MDF, masa tablaları, kapı panelleri, kenarları zırlı ve profil yüzeyli çekmece alınları gibi parçaların üretilmesinde başarı ile kullanılmaktadır. Son derece düzgün ve homojen bir yüzeye sahip olan MDF, gerek boyama, gerekse dekoratif folyo veya ahşap kaplamada çok iyi bir taban oluşturmaktadır. Bu özellikleri, MDF'nin pek çok uygulamada masif ahşaba alternatif olarak kullanılmasına olanak sağlamaktadır.

150 Levha endüstrileri içinde kontrplak endüstrisi ve kaplama endüstrisi yüksek kaliteli ve değerli odun işlemektedir. Kaliteli odunların azalması ile birlikte bu ürünlerin fiyatı da artmaktadır. Buna karşılık MDF'nin kontrplak ve hatta yonga levhadan daha düşük kalitedeki odunlardan üretilebilmesi, masif ağaca aynı kolaylıkla işlenebilen fakat

daha ekonomik bir alternatif oluşturmasına ve bunun sonucu olarak da pek çok kullanım yerinde masif ahşabın yerini almasına yol ağmıştır.

160 MDF aslında sert lif levha ile yonga levhanın üstün özelliklerinin kombine edildiği bir levha ürünüdür. Zira MDF üretiminde sert lif levhada olduğu gibi lifler, yonga levhada olduğu gibi de tutkal kullanılmaktadır. Liflerin kullanılması yüzeylerin sert lif levha gibi düzgün ve yeknesak olmasını, tutkal kullanılması ise levhaların dayanımının yüksek olmasını sağlamaktadır. Yonga levha ve MDF'nin laminat adı verilen ince bir melamin levha ile kaplanmış halleri suntualam ve MDFlam olarak bilinmektedir.

H.2.2. İlgili Ürün Pazarı

170 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesi uyarınca ilgili ürün pazarının tespitinde, birleşme ve devralma konusu olan mal ve hizmetlerle, tüketicinin gözünde fiyatı, kullanım amaçları ve nitelikleri bakımından aynı sayılan mal ve hizmetlerden oluşan pazar dikkate alınmakta, ayrıca tespit edilen pazarı etkileyebilecek diğer unsurlar da değerlendirilebilmektedir.

180 Sektöre ilişkin açıklamalarda da yer verildiği üzere yonga levha ve MDF oldukça farklı iki üründür. Her ne kadar MDF, yonga levhanın kullanılabilildiği birçok yerde ikame edilebilse de, MDF'nin daha pahalı ve daha kaliteli bir ürün olmasından dolayı, bu ikame sınırlı kalmaktadır. Bu durum ise her iki ürünün alıcı tercihleri açısından farklılaşmasına yol ağmaktadır. 25.2.2003 tarih ve 03-12/135-63 sayılı; 5.4.2007 tarih ve 07-30/294-111 sayılı Kurul kararlarında da ilgili ürün pazarı benzer bir şekilde belirlenmiştir. Dolayısıyla söz konusu devralma işlemi açısından ilgili ürün pazarı "Yonga Levha Pazarı" ve "MDF Pazarı" olarak belirlenmiştir.

H.2.3. İlgili Coğrafi Pazar

Yonga ve lif levha firmalarının üretim tesislerinin Marmara, Orta ve Doğu Karadeniz bölgelerinde yoğunlaştığı görölse de üretilen levhalar bayiler ve toptancılar vasıtasıyla tüm Türkiye'de bu ürünleri kullanan imalatçılara ulaştırılmaktadır. Dolayısıyla ilgili coğrafi pazar, Türkiye Cumhuriyeti sınırları olarak tespit edilmiştir.

H.3.Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

190 1997/1 sayılı Tebliğ'in birleşme ve devralma sayılan hâllerin belirlendiği 2. fıkrasının (b) bendi "*herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi*" şeklindedir. Dosya konusu işlemde de Yontaş'ın üretime yönelik malvarlığı Kastamonu Entegre tarafından devralınmaktadır. Dolayısıyla mevcut işlem, 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir birleşme/devralma işlemidir.

200 Bildirimi yapılan işlemin konusu Yontaş'a ait Samsun ili Terme ilçesinde 82.925 m²'lik arazi üzerinde 22.000 m² kapalı alanda kurulu olan yonga levha tesisi, melamin pres hattı, emprenye hattı ve yardımcı işletmelerin tüm makine ve taşınmazlar ile birlikte çalışır vaziyette Kastamonu Entegre tarafından devralınması işlemine izin verilmesidir. Bildirim Formu'nda Yontaş'ın devralınmasının nedeni yonga levha pazarında üretim maliyetlerinin artması nedeniyle üretim yapamaz hâle gelmesi

olarak gösterilmiştir. Dosya mevcudu bilgi ve belgelerde yer alan Yontaş'ın finansal tablolarından 2006 yılında yaklaşık (.....) YTL olan satışlarına karşın (.....) YTL zarar ettiği, 2007 yılında ise üretimini düşürerek yaklaşık (.....) YTL'lik satışlara karşılık yaklaşık (.....) YTL zarar ettiği görülmektedir.

210 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesine göre %25 pazar payı sınırı veya 25 milyon YTL ciro eşiğini geçen birleşme/devralmaların Kurul'a bildirilmesi zorunludur. Başvuru konusu işlemin taraflarının 2006 ve 2007 yıllarına ilişkin ilgili ürün pazarlarındaki ciroları toplamı Tebliğ'de öngörülen ciro eşiğini geçmektedir.

220 Söz konusu işlem 1997/1 sayılı Tebliğ'in pazar eşiği açısından değerlendirildiğinde, yonga levha pazarında Kastamonu Entegre'nin pazar payının %(....), Tever'in pazar payının %(...), Yontaş'ın pazar payının ise %(...) olduğu ve tarafların toplam pazar paylarının %(....)'ye tekabül ettiği, MDF pazarında ise sadece Kastamonu Entegre'nin faaliyet gösterdiği ve pazar payının %(...) olduğu dosya mevcudu bilgi ve belgeden anlaşılmıştır. Dolayısıyla işlem her iki pazar için de izne tâbi bir işlemdir.

4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ile "Bir ya da birden fazla teşebbüsün hâkim durum yaratmaya veya hâkim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri..." yasaklanmaktadır.

230 Devralma işlemi, devralınan şirket olan Yontaş'ın sadece yonga levha pazarında faaliyet göstermesi nedeniyle esas olarak yonga levha pazarını etkileyecektir. Bu nedenle MDF pazarı dikkate alınmaksızın yonga levha pazarı bazlı bir değerlendirme yapılmıştır.

Birleşme öncesinde Kastamonu Entegre, iştiraki olan Tever ile birlikte yonga levha pazarının %(...)'ünü karşılamaktadır. Pazarın lideri olan Starwood ise yonga levha pazarında %(...)'lik pazar payına sahiptir. Devralma işlemi ile birlikte, Kastamonu Entegre, Yontaş'ın %(...)'lük pazar payı ile beraber toplam %(...)'ye ulaşacaktır.

240 Dosya mevcudu bilgi ve belgeden, yapılan bildirimde Yontaş'ın kurulu kapasitesinin (.....) m³ olduğu ancak bunun %(...)'ünün fiilen kullanıldığı ifade edildiği anlaşılmıştır. Yontaş'ın kurulu kapasitesinin sektörün toplam kurulu kapasitesinin %4'ünü karşıladığı dikkate alındığında devralma işlemi ile birlikte Kastamonu Entegre'nin pazar payının çok fazla artmayacağını söylemek mümkündür. Nitekim Yontaş'ın kurulu kapasitesinin yarısını kullandığı 2007 yılında pazar payının %(...) olduğu bilgisi çerçevesinde; tam kapasiteyle çalıştığı ve diğer değişkenlerin sabit kaldığı varsayımı altında pazar payının en fazla %(...) olabileceği; bu durumda ise pazar liderini %(...) gibi bir farkla geçebileceği tahmin edilmektedir.

250 Her ne kadar devralan teşebbüs devralma işlemi neticesinde pazar payı anlamında küçük bir farkla pazarda lider konuma geçecek olsa da bu durum teşebbüsün hâkim duruma geçtiği şeklinde yorumlanamayacaktır. Öncelikle pazarda Starwood, pazar payı açısından Kastamonu Entegre'ye oldukça yakın bir konumda bulunmaktadır. Bu sayede anılan teşebbüs, Kastamonu Entegre'nin oluşabilecek pazar gücünü dengeleyici bir konumdadır. Ayrıca pazar payı verileri ve pazardaki aktör sayısı

incelendiğinde pazarın yoğunlaşmamış bir yapıda olduğu anlaşılmaktadır. Nitekim yonga levha pazarında üretim yapan irili ufaklı 20'nin üzerinde teşebbüs yer almaktadır.

260 Ayrıca ilgili pazara konu olan ürünün homojen olması ve pazara önemli bir giriş engelini bulunmaması, rekabetçi yapıyı olumlu yönde etkileyecek ve Kastamonu Entegre'nin devralma işleminden sonra hâkim duruma geçmesini önleyecek olan unsurlar arasındadır.

270 Diğer yandan taraflar söz konusu işlemi gerçekleştirmek için aralarında Ön Protokol ve Fabrika Satış Sözleşmesi imzalamışlardır. Söz konusu Fabrika Satış Sözleşmesi ile Kastamonu Entegre, Protokol'de belirlenen koşulların eksiksiz bir şekilde Yontaş tarafından yerine getirilmesi şartıyla işlemlerin tamamlanmasını müteakip Yontaş'a ait Samsun ili Terme ilçesindeki fabrika ve üzerinde kurulu bulunduğu araziye devralacaktır. İşlemin amacı Fabrika Satış Sözleşmesi'nin III. Maddesinde; Yontaş'ın orman ürünleri imalatı ile iştigal ettiği ancak mevcut ekonomik gelişmeler ve nakit sermaye sıkıntısı nedeniyle aktif ve pasifleri arasındaki dengesizlik sonucunda borca batık hale geldiği ve sonuçta ilgili mahkemelerce iflasına karar verildiği ve işletmenin kapanarak atıl duruma geçmesinin yaratacağı istihdam kaybını önlemek için Kastamonu Entegre'nin tesisleri devralması olarak açıklanmaktadır. Hiçbir yan sınırlama içermeyen Sözleşme ve Protokol'ün Rekabet Kurulu'nun izni ile geçerli olacağı anılan Protokol'ün VI.2. maddesinde belirtilmektedir.

I. SONUÇ

280 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

Bildirim konusu işlemin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına, bildirim konusu işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.